

การปรับปรุงร่างภาคผนวก ระบบประกันความถูกต้องตาม
กฎหมายของไม้ของประเทศไทย

THAILAND TIMBER LEGALITY ASSURANCE SYSTEM (THA-TLAS)

การประชุม AHWG ครั้งที่ 2/2564
วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2564

โดย คณะทำงานกลุ่มย่อย TLAS&SCC
สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้
และนางสาวภาวิณี อุดมใหม่ ที่ปรึกษาในการจัดทำภาคผนวก

ประเด็นจาก JEM5/NEG3

- 1) เพิ่มเติมคำอธิบายเรื่องการจัดการไม้ของกลางที่จะไม่เข้าสู่ระบบห่วงโซ่อุปทาน
- 2) บทบาทของหนังสือรับรองโดยองค์กรเอกชน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานภาครัฐของประเทศ จะมีการหารือกับอียูเกี่ยวกับความเห็นและให้ความเห็นต่อไป
- 3) ไทยจะหารือเพื่อจัดตั้งหน่วยตรวจพิสูจน์และออกหนังสือรับรองโดยคำนึงถึงการเป็นอิสระจากกัน
- 4) ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะหารือเรื่องการจัดการข้อมูลบนพื้นฐานของโครงสร้าง RFD SW ต่อไป

1) เพิ่มเติมคำอธิบายเรื่องการจัดการไม้ของกลาง

- ✓ ยืนยันว่าไม้ของกลาง เฉพาะที่เป็นไม้ผิดกฎหมาย จะไม่เข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานไม้ของประเทศไทย
- ✓ วิธีการยึดไม้ของกลางตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับการป่าไม้ พ.ศ. 2533
- ✓ มติคณะรัฐมนตรี มีมติห้ามจำหน่ายไม้ของกลางทั้งในระหว่างคดี และในคดีที่ถึงที่สุดแล้วและตัดสินว่าเป็นไม้ที่ได้มาโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- ✓ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 155/2555 ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2555 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการไม้มีค่าเพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน เพื่อพิจารณาแนวทางการกำกับดูแลและการดำเนินการนำไม้มีค่าเป็นที่ป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งอยู่ในความครอบครองดูแลของส่วนราชการหลายหน่วยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อแผ่นดิน ต่อมาในปี 2557 จึงมีมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติอนุมัติในหลักการให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ไม้มีค่า โดยให้นำไม้มีค่ามาใช้ในการประดับตกแต่งอาคารพิพิธภัณฑ์ไม้มีค่าที่จะสร้างขึ้น
- ✓ ไม้ของกลางที่มีคำพิพากษาแล้วว่าเป็นไม้ผิดกฎหมาย มีการจัดการ 2 แนวทาง คือ ปล่อยให้ผุพัง หรือนำไปทำพิพิธภัณฑ์
- ✓ กรมป่าไม้ มีการจัดทำบัญชีข้อมูลไม้ของกลาง และการตัดบัญชีเมื่อมีการนำไปใช้ประโยชน์

2) บทบาทของหนังสือรับรองโดยองค์กรเอกชน

การรับรองภาคสมัครใจใด ๆ โดยภาครัฐหรือภาคเอกชน อาจนำมาใช้ในการยืนยันการปฏิบัติตามข้อกำหนดใน LD สำหรับตัวชี้วัดที่อาศัยฐานทางกฎหมายในเรื่องเดียวกัน ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขทั้ง 3 ข้อดังต่อไปนี้

- 1) ข้อกำหนดในการตรวจสอบเพื่อออกหนังสือรับรอง กำหนดโดยหน่วยงานรัฐโดยอาศัยอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด และ
- 2) ข้อกำหนดในการตรวจสอบเพื่อออกหนังสือรับรอง อยู่บนพื้นฐานของกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน และ
- 3) กรณีภาคเอกชนเป็นผู้รับรอง เป็นสถาบันหรือองค์กรที่ขึ้นทะเบียนไว้กับหน่วยงานรัฐตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข และมีระบบการจัดการในการออกหนังสือรับรองตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ปัจจุบันหนังสือรับรองภาคสมัครใจที่นำมาใช้ได้ ได้แก่

- 1) หนังสือรับรองไม้ตามมาตรา 18/1 พรบ. ป่าไม้ฯ เพื่อรับรองแหล่งที่มาของไม้ และรับรองข้อมูลจำเพาะของไม้ (ชนิดไม้ ขนาด จำนวน ปริมาตร/น้ำหนัก)
- 2) หนังสือรับรองมาตรฐานแรงงานไทย ตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดมาตรฐานแรงงานไทย มรท. 8001-2563 ลงวันที่ 24 มีนาคม 2563

3) ไทยจะหารือเพื่อจัดตั้งองค์การตรวจพิสูจน์และออกหนังสือรับรอง FLEGT โดยคำนึงถึงการเป็นอิสระจากกัน

- ✓ องค์การตรวจพิสูจน์ คือ สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ และผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรอง คือ สำนักการป่าไม้ต่างประเทศ (AHWG มีมติเห็นชอบแล้วในการประชุมครั้งที่ 1/2564)
- ✓ แนวทางการตรวจพิสูจน์การปฏิบัติตาม LD ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายของหน่วยงานรัฐอื่น (ที่ไม่ใช่กรมป่าไม้)
 - ระยะแรก จัดทำบันทึกข้อตกลง เพื่อขอให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องที่กำหนดไว้ใน LD
 - ระยะถัดไป พัฒนา RFD Single window ซึ่งจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ยุทธศาสตร์ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นต่อการตรวจพิสูจน์เพื่อออกหนังสือรับรอง FLEGT

4) การจัดการข้อมูลบนพื้นฐานของโครงสร้าง RFD SW

- ✓ กรอบการดำเนินงาน: ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ยุทธศาสตร์ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
- ✓ RFD Single window ที่ออกแบบไว้ในปัจจุบัน:
 - มีระบบงานย่อย ประกอบด้วย ระบบงานวิจัยไม้ ระบบงานสวนป่า ระบบงานอนุญาตอุตสาหกรรมไม้ ระบบงานใบเบิกทาง ระบบงานเลื่อยโซ่ยนต์ ระบบงานรับรองไม้ ระบบลงทะเบียนไม้มีค่าในที่ดินกรรมสิทธิ์ ระบบแจกจ่ายกล้าไม้ และระบบฐานข้อมูลเครือข่าย และมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมศุลกากร กรมธุรกิจการค้า และกรมการปกครอง
 - ระบบย่อยที่อยู่ระหว่างการพัฒนา ได้แก่ การขอใบเบิกทาง การขออนุญาตนำเข้าเลื่อยโซ่ยนต์ การอนุญาตขึ้นทะเบียนที่ดินเป็นสวนป่า การขออนุญาตอุตสาหกรรมไม้ การขอตรวจพิสูจน์ไม้ และการขอหนังสือรับรองไม้
 - โดยมีระบบงานการขอหนังสือรับรองไม้ เป็นระบบใช้สำหรับการขอหนังสือรับรองไม้ เพื่อการค้าและการส่งออก ซึ่งได้พัฒนาเพื่อรองรับการออกหนังสือรับรองไม้ ตามมาตรา 18/2 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
- ✓ แนวคิดในการพัฒนา RFD Single window สำหรับการตรวจพิสูจน์เพื่อออกหนังสือรับรอง FLEGT หรือ THA-TLAS
 - เป็นหน้าต่างเดียวที่จะใช้สำหรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ผู้ส่งออกในการยื่นคำขอออกหนังสือรับรอง FLEGT หรือหนังสือรับรอง THA-TLAS
 - ปัจจุบันมีการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศกับกรมศุลกากรเพียงหน่วยงานเดียวเท่านั้น ดังนั้น แพลตฟอร์มนี้จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้สามารถทำการรับส่งข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้มาตรฐานเดียวกัน

ประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อไป

เรื่อง	ผู้รับผิดชอบ
<p>1) การทบทวนนิยามคำว่า “ไม้เก่า”</p> <p>ปัจจุบันอ้างอิงตามที่กำหนดไว้ใน LD ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงไป จำเป็นต้องปรับปรุง TLAS (รวมถึง LD)</p>	คณะทำงานกลุ่มย่อย เรื่องไม้เก่า
<p>2) การสำแดงตนเอง (SD) สำหรับไม้ในที่ดิน ส.ป.ก.</p> <p>หากได้ข้อสรุปแล้ว จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผนภาพห่วงโซ่อุปทาน</p>	คณะทำงานกลุ่มย่อย เรื่องไม้ในที่ดินรัฐ
<p>3) การพัฒนา RFD single window ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติฯ</p> <ul style="list-style-type: none">➤ การเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการ เพื่อให้บริการในหน้าต่างเดียว➤ มีมาตรฐานในการเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อให้ระบบคอมพิวเตอร์ของทุกหน่วยงานสามารถสื่อสารกันเข้าใจ เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถแลกเปลี่ยนกันได้อัตโนมัติ	กรมป่าไม้

ประเด็นที่ต้องดำเนินการต่อไป

เรื่อง	ผู้รับผิดชอบ
<p>4) แนวทางที่จะออกหนังสือรับรอง FLEGT ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 18/2 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ซึ่งตามระเบียบฯ ปัจจุบัน ยังมีข้อจำกัด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">(1) เป็นมาตรการภาคสมัครใจ โดยมีพระราชบัญญัติการส่งออกป่านอกและการนำเข้าไม้ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 กำหนดให้ไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้บางประเภทเท่านั้น ที่ต้องยื่นคำขอต่อกรมป่าไม้เพื่อขอหนังสือรับรองดังกล่าวนี้ สำหรับใช้ประกอบการขออนุญาตส่งออก ดังนั้น จึงไม่ครอบคลุมไม้หรือผลิตภัณฑ์ไม้ทุกประเภทตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก ขอบเขตของผลิตภัณฑ์(2) หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ ไม่ครอบคลุมถึงการตรวจพิสูจน์ตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมและแรงงาน ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก LD(3) หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบ เพื่อออกหนังสือรับรองตามมาตรา 18/2 ปัจจุบัน กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อดำเนินการตรวจสอบทางกายภาพ ประกอบกับการตรวจสอบเอกสาร <p>นอกจากนี้ ฐานข้อมูลกลางที่องค์กรตรวจพิสูจน์ จะใช้ในการตรวจพิสูจน์ยังอยู่ระหว่างการพัฒนา</p>	กรมป่าไม้